

Knih, kterou byste neměli přehlédnout

vybírá
Jaroslav Med

Když vyšly před více než rokem intelektuální dějiny obrazoborectví Alaina Besançon s názvem *Zakázaný obraz*, chtěl jsem na ně ve svém sloupku upozornit naše čtenáře, ale nakonec jsem od toho upustil, nechtěje je zatěžovat přílišnou filozoficko-kunsthistorickou odborností, jíž je tato práce doslova nabitá. Čekal jsem tedy až na anoncovaný výbor z esejů *Alaina Besançon*, který vyšel pod názvem *Svoboda a pravda* (Centrum pro studium demokracie a kultury, Brno 2013, editorem a překladatelem je Josef Mlejnek). Tato kniha totiž podle mého soudu představuje jednu z nejpodstatnějších a nejdůležitějších knih poslední doby.

Významný současný francouzský historik a filozof Alain Besançon (nar. 1932) rozhodně patří k největším duchovním a mravním autoritám současné doby. Je členem Francouzské akademie, přednáší na mnoha prestižních univerzitách a je jediným důstojným pokračovatelem Raymonda Arona, hlavního představitele francouzského konzervativního myšlení.

Ve svém rozsáhlém myslitelském díle stál od počátku v opozici vůči převládajícímu levicovému myšlení J. P. Sartra či M. Foucaulta, v jejichž díle viděl odklon od reality směrem ke gnostické utopii, dědictví Francouzské revoluce. I přes mladické okouzlení komunismem velmi záhy pochopil tragický rozměr této anti-křesťanské dějinné koncepce a rozešel se s ní. Díky tomu se ovšem po celý život zajímal o dění v Rusku i Sovětském svazu a analyzoval kořeny totalitarismu, jak jej vnímal v jeho komunistické a nacistické podobě. Situaci v Rusku věnoval řadu zásadních textů, zkoumajících domácí kořeny leninismu (L. N. Tolstoj, F. M. Dostojevskij).

Jako katolický tradicionalista si je dobře vědom, jakými úskalími prochází současná katolická církev, zejména ve Francii, kde se setkává se silným vli-

ko
ie-
ne
ut,
is-
rie
lo-
ic-
cy-

na,
na
ch
co-
cii.
ko
sti.
la,
oo-
na:
pýt

ro-
ým
nu,
do

ka-
nž
ud
či
ia-
ich
re-

tá-
je-
zá-
tví
ne-
D
96
ho
iv

zany pochopit tragický rozklad této
křesťanské dějinné koncepce a rozešel
se s ní. Díky tomu se ovšem po celý ži-
vot zajímal o dění v Rusku i Sovětském
svazu a analyzoval kořeny totalitarismu,
jak jej vnímal v jeho komunistické a na-
cistické podobě. Situaci v Rusku věno-
val řadu zásadních textů, zkoumajících
domácí kořeny leninismu (L. N. Tolstoj,
F. M. Dostojevskij).

Jako katolický tradicionalista si je
dobře vědom, jakými úskalími prochá-
zí současná katolická církev, zejména
ve Francii, kde se setkává se silným vli-
vem islámu. A právě problematice islá-
mu věnuje A. Besançon řadu podstat-
ných analýz, všímaje si jeho ideového
střetávání s katolictvím. V této souvis-
losti ve výboru nalézáme i eseje hod-
notící církevní magisterium či působení
papeže Benedikta XVI. A nachází-li
katolík Besançon vůči církvi i řadu kri-
tických slov, jsou to slova, která zároveň
nabízejí východisko ze současné situa-
ce.

Pro našeho čtenáře by to měla být kni-
ha zásadní, v níž jsou v hlubinách filo-
zoficko-teologických úvah skryta slova
naděje, s nimiž vstupuje katolická církev
do jednadvacátého století. A takových
knih je opravdu pramálo, proto by měla
nalézt důstojné místo v našich knihov-
nách.